

Magush

Egy thesszáliai boszorkány olyan rajzokból jósolta meg Polükratész végzetét, amelyeket a visszahúzódo tenger hagy a parton; egy római Vesta-szűz egy növény körüli homok-kupacból olvasta ki Julius Caesarét; a német Cornelius Agrippa tükröt használt a jövődőléshez. Egyes mai boszorkányok tealevélből vagy a csésze alján maradt kávézaccból jósolnak, mások a fák, az eső, tintafoltok vagy tojásfehérje segítségével, de vannak, akik egyszerűen a tenyér vonalaiból, némelyek kristálygömbből. Magush abból a lakatlan épületből olvassa ki a végzetet, amely a lakhelyeül szolgáló szenteleppel szemben áll. A szemközti ház hat nagy és tizenkét kisebb ablaka az ő kártyapaklija. Neki sosem jutott az eszébe az ablakokat a kártyához hasonlítani: az ötlet tőlem származik. Magush módszerei rejtélyesek, nincs rájuk kielégítő magyarázat. Állítása szerint napközben nehéz bármit is kivenni, mert a fény zavarossá teszi a képeket. A jóslásra legalkalmasabb pillanat a naplemente, amikor az épület udvari ablakainak redőnyén beszűrődő, ferde sugarak a homlokzati ablakok üvegén verődnek vissza. Ezért fogadja mindig ugyanabban az órában a klienseit. En tudom, hosszas nyomozás után sikerült kiderítenem, hogy az épület felső része a szív dolgairól, az alsó a pénz- és munkaügyekről, a középső a családi és az egészségügyi problémákról árulkodik.

Magush alig tizennégy éves, mégis a barátom. Véletlenül ismertem meg, amikor egy zsák szénért mentem a telepre. Hamar tudomást szereztem látónoki képességeiről. A szentelep udvarán folytatott beszélgetés után (halálra fagyunk a szeneszsákok között) felvitt a szobába, ahol jósolni szokott. Ebből a folyosószerűségből, amely ugyanolyan hideg, mint az udvar, a színes tetőablakok és egy nyurga, zsiráfra méretezett ablak kombinációján keresztül a szemközti épület esőtől és napsütéstől kopott, sárgás homlokzatára látni. Egy kis idő elteltével arra lettem figyelmes, hogy a hideget kellemes melegség váltja fel. Magush azt állítja, hogy a jelenség a jóslás pillanataiban keletkezik, és nem a szoba, hanem a test nyeli el e játékony sugarakat.

Magush rendkívül előzékeny volt. Hagyta, hogy a megfelelő időpontban én magam vegyem szemügyre az épület ablakait, egyiket a másik után. (A jelenetek olykor kivehetetlenek voltak; ebben az értelemben, kezdetben, szerencsém volt.) Az egyik ablakban, vesztetre, megpillantottam későbbi barátnőmet a riválisommal. Azt a vörös ruhát viselte, amely annyira elkápráztatott, kibontott haját egy kis konty fogta össze a tarkóján. Hogy ezt az apróságot észreveggyem, igazi sasszemre lett volna szükségem, a kép azonban nem a látásomnak, hanem az őt körülengő mágiának köszönhetette az élességét. (Ugyanilyen távolságból leveleket és újságkivágásokat is képes voltam elolvasni.) Ott volt előttem a fájdalmas jelenet, amelyet később a valóságban is át kellett élnem. Láttam a rózsaszín takaróval fedett ágyat és azokat a szörnyű, csomagokkal jövő-menő hölgyeket. A lemenő nap ablakaiban láttam a Tigre és a Luján sétányait. Éppen megfojtani készültem valakit. Később, amikor valóban átéltem ezeket az eseményeket, a valóság kicsit színtelenebbnek, a barátnóm kicsit talán csúnyábbnak tűnt.

Az efféle tapasztalatok után nem siettem betölteni a sorsomat. Megkérdeztem Magush-t. Nem lehet elkerül-

ni? Nem megélni? Értelmes gyerek lévén Magush fontolóra vette a lehetőséget. Néhány napig nem mozdultam mellőle. Képeket nézegettem, de nem kerestem, nem akartam megélni őket. Magush azt mondta, hogy, tekintettel sokéves barátságunkra, kivételt tesz velem: senki másnak nem engedett volna hasonló. Azzal szórakoztam, hogy a sorsomat figyeltem az ablakokban, illetve Magush trükkjeit, aki az én sorsomat szóta rá a klienseire a sajátjuk helyett.

– Óvatosabb, ha valaki rögtön megéli a sorsodat, ahogy megjelenik az ablakokban. Hogy később ne üldözzön: a sors olyan, mint egy gazdájára leső, emberevő tigris – mondta Magush, és megnyugtatóan még hozzátette: – Egy nap talán már semmi sem lesz számodra ezekben az ablakokban.

– Meghalok?

– Nem feltétlenül – felelte Magush. – Élhetsz sors nélkül.

– De hiszen még a kutyáknak is van sorsuk – tiltakoztam.

– A kutyák nem tudják elkerülni: szófogadóak.

Részben az történt, amit Magush jósolta, egy ideig unalomban és nyugalomban éltem, a munkámnak szenteltem magam, az élet azonban vonzott, nosztalgia fogott el Magush mellett, ahogy az épületet fürkésztük. Még nem fogytak el a figurák, amelyek a sorsomat voltak hivatottak megvilágítani. Minden ablakban meglepett minket egy-egy új, néha megfjejthetetlen kompozíció. Baljós fények, kutyáarcú kísértetek, bűnözők, minden arra utalt, hogy nem lenne jó, ha ezek a képek valósággá válnának.

– Ki akarná megélni ezeket a borzalmakat – mondtam Magushnak, aki úgy döntött, aznap egyszerre lesz tanácsadó és látnok, hogy elterelje a figyelmemet. Bengáli tüzek, bábfigurák, japán mécsesek, törpék, medvének és macskának öltözött emberek sejtettek fel előttem. Képmutatóan azt mondtam neki:

– Irigyellek. Szeretnék tizennégy éves lenni.

– Cseréljünk sorsot – javasolta Magush.

Elfogadtam, bár az ajánlata kicsit merésznek tűnt. Mihez kezdjek a törpékkel? Túl sokat beszélgettünk a körülönséggel járó nehézségekről. Talán nem volt bennünk elég remény.

Tervünk sosem vált valóra. Elszalasztottuk az alkalmat, hogy kielégítsük a kíváncsiságunkat.

Néha újra megkísért bennünket a sorscsere gondolata; teszünk néhány kísérletet, de aztán mindig ugyanabba az akadályba ütközünk: ha azokra a nehézségekre gondolunk, amelyeket Magush győzött le, abszurdnak tűnik a dolog. Nemrég majdnem elhagytam az országot. Össze-csomagoltam. Elbúcsúztunk. Az ablakok képei azonban csábítottak. Valami visszatartott az utolsó pillanatban. Ugyanez történt Magush-sal is; nem volt bátorsága otthagyni a szentelepet.

Még mindig lenyűgöz Magush sorsa, őt pedig (bármilyen rossz legyen is) az enyém, de igazából mindketten csak arra vágyunk, hogy ennek az épületnek az ablakait figyeljük, és mindaddig másoknak adjuk a végzetünk, amíg nem tűnik számunkra kivételesnek.

Orbán Gábor fordítása